

राज्य शासनाकडून खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये किमान आधारभूत किंमत योजनेतर्गत खरेदी झालेल्या धानाच्या भरडाईकरिता एकवेळची विशेष बाब म्हणून रु. १००/- प्रतिकिंविटल इतकी रक्कम विशेष भरडाई अनुदान मंजूर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: धानभ - १२२१/प्र.क्र.७९/ना.पु.२९
हुतात्मा राजगुरु वौक, मादाम कामा मार्ग
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक:- १४ मे, २०२१.

वाचा - १) शासन निर्णय क्रमांक: खरेदी १०२०/प्र.क्र.१०४/ ना.पु.२९ दि.२९.९.२०२०

दिनांक: २९ सप्टेंबर, २०२०

२) शासन परिपत्रक क्रमांक:- धानभ-१२२०/प्र.क्र.१५७/ना.पु.२९ दिनांक २९ ऑक्टोबर, २०२०

३) शासन शुद्धिपत्रक क्रमांक:- धानभ-१२२०/प्र.क्र.१५७/ना.पु.२९, दिनांक २७ एप्रिल, २०२१

प्रस्तावना:-

किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजना ही केंद्र शासनाची योजना असून शेतकऱ्यांना हमी भावापेक्षा कमी किंमतीने (डिस्ट्रेस सेल) धान्य विकावे लागू नये, म्हणून ही योजना राबविण्यात येते. त्यासाठी राज्य शासनाने नियुक्त केलेल्या अभिकर्ता संस्थांमार्फत (बिगर आदिवासी क्षेत्रात महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. मार्किंग फेडरेशन, मुंबई व आदिवासी क्षेत्रात, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ, नाशिक) राज्यात एफ.ए.क्यु. (Fair average quality) दर्जाच्या धान व भरडधान्याची खरेदी करण्यात येते. वरील योजनेतर्गत खरेदी केलेल्या धानाची भरडाई अभिकर्ता संस्थांमार्फत मिलर्सकडून करून घेऊन प्राप्त होणारा सी.एम.आर. (Custom milled rice) (कच्चा तांदुळ) भारतीय अन्न महामंडळाकडे जमा करण्यात येत होता. केंद्र शासनाने “धान” या धान्यासाठी राज्यात “विकेंद्रीत खरेदी योजना” (DCPS) लागू करणेबाबत केलेली शिफारस विचारात घेऊन हंगाम २०१६-१७ पासून विकेंद्रीत खरेदी योजना संपूर्ण राज्यात राबविण्याचा निर्णय राज्य शासनाने संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये घेतला आहे.

सदर योजनेतर्गत खरेदी करण्यात आलेल्या धानाच्या भरडाईकरिता केंद्र शासनाने रु.१०/- प्रतिकिंविटल इतका भरडाई दर जाहीर केला आहे. राज्यातील धान भरडाई करणाऱ्या गिरणीमालकांना सदरच्या दराने भरडाई करणे परवडत नसल्याने इतर काही राज्यांप्रमाणेच राज्यातही केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या भरडाई दरापेक्षा अधिकचा दर राज्य शासनाने जाहीर करावा, अशी मागणी करण्यात येत होती. सदर बाब विचारात घेऊन हंगाम २०१९-२० व खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ या पणन हंगामाकरिता केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या भरडाई दराव्यतिरिक्त अधिकचा भरडाई दर जाहीर करण्यात आला आहे. तथापि, खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये राज्यातील धानाची प्रत घसरली असल्याने केंद्र शासनाच्या निकषांनुसार तांदुळ तयार करावयाचा झाल्यास अधिकचा भरडाई दर देऊनही भरडाई करणे आर्थिकदृष्ट्या व्यवहार्य ठरणार नाही. तसेच अवकाळी पाऊस, गारपीट व कोरोना महामारीच्या पार्श्वभूमीवर खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये विशेष भरडाई अनुदान मंजूर करण्याबाबत शासनाकडे मागणी करण्यात आली आहे.

शासन निर्णय:-

खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये धानास प्रतिक्विंटल रु. १००/- इतकी विशेष भरडाई अनुदान एकवेळची विशेष बाब म्हणून मंजूर करण्याबाबत शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

- १) खरीप पणन हंगाम २०२०-२१ मध्ये किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत खरेदी झालेल्या धानाच्या भरडाईकरिता एकवेळची विशेष बाब म्हणून रु. १००/- प्रतिक्विंटल इतके विशेष भरडाई अनुदान मंजूर कराण्यात येत आहे.
- २) उपरोक्त बाबीच्या मंजूरीकरिता रु. १३७ कोटी इतकी रक्कम खर्च करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३) प्रस्तुतचा खर्च प्रचलित पद्धतीनुसार या विभागाच्या स्वीय प्रपंची लेख्यातून (PLA) भागवण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर रु. १३७ कोटींचा निधी पुरवणी मागणीद्वारे अर्थसंकल्पीय तरतूद करून वित्तीय सल्लागार व उप सचिव कार्यालयाद्वारे वित्त विभागाकडून या विभागाच्या स्वीय प्रपंची लेख्यात उपलब्ध करून घेण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र.१९४/२०२१/व्यय-१०, दि.०७/०५/२०२१ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

उक्त शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०५१४१७१०२३४००६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुधीर तुंगार)
सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
३. मा. उप मुख्यमंत्री तथा मंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव.
४. मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. मंत्री, पणन यांचे खाजगी सचिव.
६. मा. मंत्री, आदिवासी विकास, यांचे खाजगी सचिव.
७. मा. विरोधी पक्ष नेते (विधानसभा, विधानपरिषद)
८. मा. राज्यमंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण, यांचे खाजगी सचिव.
९. मा. सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
१०. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव, (वित्त) महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अपर मुख्य सचिव, कृषि व प.दु.म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

१३. अपर मुख्य सचिव (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग.
१६. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र स्टेट को.ऑप.मार्केटिंग फेडरेशन लि.,
कनमूर हाऊस, नरसी नाथा स्ट्रीट, मुंबई- ४०० ००९,
१८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ,
आदिवासी विकास भवन, २ रा माळा, राम गणेश गडकरी चौक, जुना आग्रा रोड, नाशिक-२,
१९. सर्व विभागीय आयुक्त.
२०. नियंत्रक (शिधावाटप) व संचालक नागरी पुरवठा(गो/वा), मुंबई,
२१. सर्व जिल्हाधिकारी,
२२. सर्व उप आयुक्त (पुरवठा),
२३. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी,
२४. सर्व अन्नधान्य वितरण अधिकारी,
२५. वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई,
२६. उप संचालक, नागरी पुरवठा, पुरवठा आयुक्त कार्यालय, मुंबई.
२७. सहसचिव/सर्व उप सचिव/अवर सचिव/सर्व अधिकारी, अ.ना.पु.व ग्रा.सं.विभाग, मंत्रालय विस्तार, मुंबई,
२८. सर व्यवस्थापक, (महा.) भारतीय अन्न महामंडळ, ५ वा माळा, राजेंद्र नगर, दत्तपाडा रोड, बोरीवली पूर्व
मुंबई-४०० ०६६.
२९. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती),
३०. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय ६ वा मजला, विधान भवन, मुंबई. (१० प्रती)
३१. मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची कार्यालये, (प्रत्येकी ५ प्रती),
३२. सर्व विधान परिषद सदस्य व विधान सभा सदस्य
३३. निवड नस्ती (नापु-२९).